

YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE’NİN ÖĞRETİMİNDE ŞİİRİN KULLANIMI

Hüsnü Ceylan *

Özet

Ülkeler ve Ülkemiz açısından yabancı dil öğrenimi büyük önem taşımaktadır. Günümüzde gittikçe küreselleşen bir dünya ortamında yabancı dil öğreniminin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Yabancı dili etkili ve kalıcı bir şekilde öğretebilmenin önemi de bu oranda artmaktadır. Günümüz dil öğretim yöntemleri öğretmen merkezli öğretim yerine öğrenci merkezli bir öğrenmeyi tercih etmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin tercihlerini, duygularını ve önceliklerini dikkate alan bir eğitim süreci tercih edilmektedir. Eğitim – Öğretim ortamı daha hümanist ve yumuşak bir hal almaktadır. Yabancı dil öğretimi ortamlarında öğrencilerin duygularına hitap edecek ve bir tercih sebebi oluşturacağı düşünülen şiirin kullanımı yukarıda bahsedilen sebeplerden dolayı önem taşımaktadır. Yine Gardner’ın.(1983) Çoklu Zeka Kuramında yer verdiği dilsel zeka, mantıksal/matematikselsel zeka, görsel/uzaysal zeka, bedensel/hareketsel zeka, müziksel zeka, doğa ile ilgili zeka ve kişilerarası zeka / benliğe dönük zeka gibi yedi zeka türü açısından da şiirin dil öğretiminde kullanımı büyük önem taşımaktadır, çünkü şiir taşıdığı dil ögesi, ritim, müzikalite ve ölçü açısından Gardner’ın zeka türlerinden bir çoğuna birden hitap edebilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Şiir, Yabancı dil öğretimi, Çoklu Zekâ Kuramı, İnsancıl Eğitim, Öğrenci Merkezli Eğitim

---

* Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı

Yrd. Doç. Dr : Hüsnü Ceylan

USING POETRY IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Hüsnü Ceylan*

Abstract

For countries and our country learning a foreign language has a great importance. Nowadays in an increasingly globalising world day by day the importance of learning a foreign language is increasing. The teaching and learning of a foreign language in an effective and lasting way becomes as important as this. Recent language learning methodology favours a student-centred education instead of a teacher-fronted education. In this respect an education which puts emphasis on the preferences, feelings and priorities of the learners is preferred. The educational environment becomes softer and more humanistic. The use of poems which appeal to the affective side of the learners and because of the reasons stated above the use of poetry in the foreign language teaching-learning environment is very important. In addition as Gardner (1983) has pointed it out in his theory of Multiple Intelligences; because of the language item, rhythm, musicality and measure which it carries poetry which appeals to most of the seven intelligences Gardner has given is also important in this respect.

Key Words : Poetry, Foreign language teaching, Multiple Intelligences Theory, Humanistic Education, Student-centred Education

---

* Trakya University Foreign Language Department English Language Teaching Main Science Branch
Yrd. Doç.Dr:Hüsnü CEYLAN

DİL ÖĞRETİMİ VE ŞİİR

Şiir dil kullanımının çok özel ve çok farklı bir kullanım şekli olarak görülmektedir. Şiir birçok amaçla kullanılmaktadır. İnsanların niçin şiir yazmaya ihtiyaç duydukları veya niçin şiir okumaya ihtiyaç duydukları ayrı bir konu oluşturmaktadır. İnsanların diğer edebi metinler yerine şiiri tercih etmeleri için birçok neden olabilir. Hess'in (2003) Holten'den (1997) aktardığına göre en kabul gören sebep olarak şiirin okuma zevki amaçlı yazılan tek metin olarak gösterilmesidir. Yine Hess'in (2003) Kramsh'dan (1993) aktardığına göre şiir okuduğunda, anladığında ve yorumladığında; kişiler dili kendi deneyimlerinin de katkısıyla daha geniş bir gerçeklikle öğrenmektedir.

Şiirin kullanımı bir şey söyleyip başka bir şey kastedebilmemizi veya uzun bir deneme ya da kompozisyon yazmak yerine aynı durumu birkaç sözcükle ifade edebilmemizi sağlamaktadır. Şiir aynı zamanda içinde ritim, müzikalite ve sözcüklerin özel kullanımı gibi öğeler taşıması sebebiyle şarkı sözü olarak da kullanılabilir. Şiir insanların birbirleri ile iletişim kurmaları ve duygularını paylaşmaları açısından da iyi bir örnektir. Şiir kişilerin duygusal alanına hitap ettiği için çok büyük oranda hümanist bir edebi metin olarak değerlendirilmektedir.

Dil Öğretiminde Şiirin Kullanımına Yönelik Esaslar:

Kohonen'in (1999: 279–294) ifade ettiğine göre İkinci dil olarak İngilizce ve yabancı dil olarak İngilizce öğretimi kuramlarında dilin karşılıklı aktarımı olarak kullanımı yerine iletişime yönelik kullanımına yönelme vardır. Aynı zamanda bilginin aktarılmasından yaşayarak öğrenme ve öğrenci merkezli eğitime doğru yönelme, şekil-tabanlı öğrenmeden anlam-merkezli dil edinimine, yapay dil etkinlikleri yerine gerçek, yaratıcı, kişisel, metinleştirilmiş konuşma örneklerine ve dışsal güdülenme yerine içsel güdülenmeye doğru bir eğilim bulunmaktadır.

Yazdığı bir makalede Kore Waseda Üniversitesinden Do-Seon Eur (English Language Acquisition Through English Poetry in ESL/EFL) yabancı dil öğretiminde şiir kullanımının yararlarını estetik, dilbilimsel, eğitimsel ve kişisel açıdan avantajları olarak sınıflandırmıştır.

1- İngiliz şiirinin ele aldığı konular tüm insan deneyimlerinin genel alanlarına hitap etmektedir. Dikkatli bir şekilde öğrencilerin ilgi ve alakalarına yönelik konularda seçilmiş şiirler dili yorumlama açısından anlamlı ve ezberlenebilir metinler sunmaktadır (Lazar 1993:17).

2- Günümüz İngilizce öğretimi materyallerinin çoğu dili ön plana çıkarabilmek için içeriğin arka plana atılma riskiyle karşı karşıyadır. Seçilen konular nedeniyle öğrencilerin ilgilerinin azalması söz konusudur (Maley&Duff 1989:8).

3- İngilizce şiirler öğrencileri kelime, söz dizimi, anlam bilim, morfoloji, dilbilgisi, v.d. dil kullanım şekilleri ile tanıştırmaktadır (Lazar 1993:15).

4- İngilizce öğretiminde entelektüel dil kullanımı İngiliz şiirinin grup tartışmaları ve etkinlikleri olarak en önemli yararlarından birini sağlamaktadır.

5- Uyumlu, güvenli ve kolaylaştırıcı bir sınıf ortamı sağlaması açısından önemlidir. Kaygıyı azaltmaktadır, güdülenmeyi artırıcı etkisi vardır, öğrenmeye karşı ve dil öğrenimine karşı olumlu tutumun geliştirilmesine etkisi vardır, öz-güveni artırıcı etkisi vardır, farklı öğrenme tarzlarına hitap eder ve işbirlikçi ve insancıl öğrenmenin gereklerini yerine getirir.

6- Ritim ve melodi açısından şiir haricinde pek az dil materyali bunu sağlar. Şiir yapısal öğeleri göze hitap ederken sesi kulağa, uyum ve ritmi de zihnimize hitap eder (Maley&Duff 1989:10-11).

7- İngilizce şiir yazmayı öğrenmek de İngilizce okuyup yazabilmeyi öğrenme açısından etkili bir araç olabilir. Bu şekilde öğrenciler dilin aktif kullanıcıları olabilirler (Arnold&Brown 1993:3).

8- Dinleme ve anlama becerilerini geliştirme açısından şiir telaffuz ve dinleme etkinlikleri yararlı olmaktadır (Maley&Duff 1989:16).

Yukarıda bahsedildiği üzere şiirin yabancı dil öğretiminde kullanımı öğrenci ve öğretmen açısından birçok yarar sağlamaktadır. Yukarıda bahsedilenlerin dışında daha birçok yarar gösterilebilir. Bu yararlardan biri de Gardner'in (1983) Çoklu Zeka Kuramında bahsettiği yedi zeka alanı için iyi bir materyal olması ve iyi bir ortam sağlaması da sayılabilir. İçerdiği ritim, melodi, müzikalite ve sözcüklerin bir ölçü

dâhilinde kullanılması açısından birçok zekâ alanına birden hitap edebilmekte ve bunların gelişimine olanak sağlamaktadır. Şiirin yabancı dil öğretimi ortamında çok farklı etkinliklerle birlikte verilebilmesi onu daha ilgi çekici ve zevkli bir materyal yapmaktadır.

Şiiri kullanabildiğimiz bazı aktiviteler özetleme, çeviri, oyunca olarak hazırlama, şiiri şarkıya dönüştürme, karşılaştırma, anlam çıkarma ve sözcüklerin değişik anlamlarda kullanımı, kendi şiirini yazma, şiiri parçalara bölme ve şiiri anlama çalışmaları sayılabilir.

Sonuç

İngilizce dil öğretimi alanında yapılan çalışmalar şiirin yabancı dil öğretimi ortamlarında kullanımı ile ilgili birçok faydadan bahsetmektedir. Yabancı dil öğretimine daha zevkli, ilgi çekici ve öğrenci merkezli eğitim ortamı sağlama açısından şiirin kullanımı büyük önem taşımaktadır ve mümkün olduğunca yabancı dil öğretimi sürecinde şiirin kullanımına yer verilmelidir. Her öğrencinin duygularına, tercihine ve ilgisine hitap edecek şiir ve şiir etkinliği muhakkak bulunabilir ve yabancı dil olarak İngilizce veya yabancı dil dersleri daha zevkli ve ilgi çekici hale getirilebilir.

KAYNAKÇA:

Arnold, J. (ed.) (1999) Affect in Language Learning. Cambridge. CUP.

In Doe–Seon Eur, English Language Acquisition through English Poetry in ESL/EFL.

[http:// www. Shinbiro.com / ~ eepoetry](http://www.Shinbiro.com/~eepoetry)

Gardner, H. (1983) Frames of Mind: Theory of Multiple Intelligences. Basic Books New York. US.

Hess N. (2003) Real language through poetry: a formula for meaning making
ELT Journal. January 2003, vol.57, no.1, pp. 19-25 (7)

Holten, C. (1997) Literature: A quintessential content .In M.A. Snow and D.M. Brinton (eds.) The content – based classroom: Perspectives on integrating language and content. White Plains, New York: Longman. pp- 377-87

Kohonen, V. Et.all (2001) Experiential Learning in Foreign Language Education. Longman.Pearson Education Limited. England. (pp 22-30)

Kramsch, C. (1993) Context and Culture in Language Teaching. Oxford: OUP. In Natalie Hess. Real language through poetry: a formula for meaning making. **ELT Journal** Volume 57/1 (January 2003).Oxford University Press.

Lazar, G. (1993) Literature and Language Teaching. A guide for teachers and trainers . Cambridge. Cambridge University Press. UK